

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 234/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, vedené pod sp. zn. Rvp 3618/2012 až sp. zn. Rvp 3638/2012, zastúpenej spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Er/911/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3618/2012), sp. zn. 2 Er/524/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3619/2012), sp. zn. 2 Er/152/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3620/2012), sp. zn. 2 Er/121/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3621/2012), sp. zn. 2 Er/17/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3622/2012), sp. zn. 2 Er/802/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3623/2012), sp. zn. 2 Er/800/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3624/2012), sp. zn. 2 Er/879/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3625/2012), sp. zn. 2 Er/877/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3626/2012), sp. zn. 2 Er/693/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3627/2012), sp. zn. 2 Er/975/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3628/2012), sp. zn. 2 Er/786/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3629/2012), sp. zn. 2 Er/785/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3630/2012), sp. zn. 2 Er/323/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3631/2012), sp. zn. 2 Er/878/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3632/2012), sp. zn. 2 Er/873/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012

(Rvp 3633/2012), sp. zn. 2 Er/924/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3634/2012), sp. zn. 2 Er/922/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3635/2012), sp. zn. 2 Er/790/2008 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3636/2012), sp. zn. 2 Er/24/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3637/2012) a sp. zn. 2 Er/782/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3638/2012) a porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd už uvedenými uzneseniami Okresného súdu Kežmarok a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 3618/2012, sp. zn. Rvp 3619/2012, sp. zn. Rvp 3620/2012, sp. zn. Rvp 3621/2012, sp. zn. Rvp 3622/2012, sp. zn. Rvp 3623/2012, sp. zn. Rvp 3624/2012, sp. zn. Rvp 3625/2012, sp. zn. Rvp 3626/2012, sp. zn. Rvp 3627/2012, sp. zn. Rvp 3628/2012, sp. zn. Rvp 3629/2012, sp. zn. Rvp 3630/2012, sp. zn. Rvp 3631/2012, sp. zn. Rvp 3632/2012, sp. zn. Rvp 3633/2012, sp. zn. Rvp 3634/2012, sp. zn. Rvp 3635/2012, sp. zn. Rvp 3636/2012, sp. zn. Rvp 3637/2012 a sp. zn. Rvp 3638/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 234/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. apríla 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Er/911/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3618/2012), sp. zn. 2 Er/524/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3619/2012), sp. zn. 2 Er/152/2011 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3620/2012), sp. zn. 2 Er/121/2011 a jeho uznesením z 16. marca 2012 (Rvp 3621/2012), sp. zn. 2 Er/17/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3622/2012), sp. zn. 2 Er/802/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3623/2012), sp. zn. 2 Er/800/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3624/2012), sp. zn. 2 Er/879/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3625/2012), sp. zn. 2 Er/877/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3626/2012), sp. zn. 2 Er/693/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3627/2012), sp. zn. 2 Er/975/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3628/2012), sp. zn. 2 Er/786/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3629/2012), sp. zn. 2 Er/785/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3630/2012), sp. zn. 2 Er/323/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3631/2012), sp. zn. 2 Er/878/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3632/2012), sp. zn. 2 Er/873/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3633/2012), sp. zn. 2 Er/924/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3634/2012), sp. zn. 2 Er/ 922/2007 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3635/2012), sp. zn. 2 Er/790/2008 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3636/2012), sp. zn. 2 Er/24/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3637/2012) a sp. zn. 2 Er/782/2009 a jeho uznesením zo 16. marca 2012 (Rvp 3638/2012) (ďalej aj „napadnutý postup“ a „napadnuté uznesenia“).

Napadnutými uzneseniami okresný súd vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora JUDr. R. K. (ďalej len „súdny exekútor“) z vykonávania exekúcie v označených konaniach okresného súdu z dôvodu, že bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania (v danom prípade oprávnenej), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie. Okresný súd rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcie v označených konaniach na základe námietky povinnej osoby.

Ústavný súd uvádza, že sťažnosti sťažovateľky vedené pod sp. zn. Rvp 3618/2012 až sp. zn. Rvp 3638/2012 obsahujú identickú argumentáciu odôvodnenia porušenia označených práv sťažovateľky postupom a napadnutými uzneseniami okresného súdu v označených konaniach, v rámci odôvodnenia týchto sťažností sa odlišujú sa iba v osobe povinnej v označených exekučných konaniach a spisovými značkami jednotlivých konaní a ich uznesení.

Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach uvádza:

«Sťažovateľ je právnická osoba - obchodná spoločnosť... Sťažovateľ pôsobí pri výkone svojej prevažujúcej podnikateľskej činnosti na trhu krátkodobých úverov do 3.500 EUR s dobou splatnosti 1 mesiac až 12 mesiacov. Sťažovateľ poskytuje úvery fyzickým osobám a živnostníkom vo všetkých regiónoch Slovenska prostredníctvom zmluvnej siete pracovníkov obchodnej služby a siete kontaktných miest. Keďže jedným z legálne uznaných predmetov podnikania spoločnosti P., s. r. o. je poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, nie je prekvapujúce, že sa často krát pri neplnení zmluvných záväzkov svojich klientov (príjemcov pôžičiek) dostáva do pozície veriteľa, ktorý je nútený domáhať sa úhrady pohľadávok prostredníctvom súdneho konania a následne pri nerešpektovaní súdnych rozhodnutí dlžníkmi, prostredníctvom exekučného konania...

Sťažovateľ v záujme vymoženía jednej zo svojich finančných pohľadávok, ktorá vznikla na základe poskytnutej pôžičky fyzickej osobe... a ktorej pravosť čo do dôvodu a výšky bola autoritatívne deklarovaná rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s. (rozsudok je detailne špecifikovaný v uznesení Okresného súdu Kežmarok, ktorým došlo k nelegitímnym a nelegálnym zásahom do základných práv sťažovateľa, pričom tento rozsudok je sťažovateľ pripravený predložiť súdu ak to bude podľa súdu potrebné) podala formou zápisnice súdnemu exekútorovi JUDr. R. K... podľa ust. § 38 a nasl. Exekučného poriadku(návrh na vykonanie exekúcie bol nepochybne podaný, ako to vyplýva z napadnutého uznesenia okresného súdu).

Podľa ust. § 44 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor viazaný návrhom na vykonanie

exekúcie... požiadal Okresný súd Kežmarok, ktorý je vo veci podľa ust. § 45 Exekučného poriadku miestne a vecne príslušným exekučným súdom, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Kežmarok poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie...

Okresný súd Kežmarok uznesením... (ďalej aj „Uznesenie“ alebo „napadnuté uznesenie“) ex offo rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie. Práve označené uznesenie a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k jeho vydaniu, sťažovateľ napáda z hľadiska porušenia jeho základných, nižšie definovaných, práv...

... tvrdí, že Okresný súd Kežmarok svojím postupom v konaní... a rozhodnutím – Uznesením... ktoré bolo logickým následkom tohto konania, porušil jeho základné práva, konkrétne:

A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy...

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

C. právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru...»

V súvislosti s vylúčením súdneho exekútora z exekúcie v označených exekučných konaniach sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože „Napadnuté uznesenie Okresného súdu Kežmarok veľmi významnou mierou ovplyvnilo faktické a právne postavenie sťažovateľa a to najmä v spojitosti s výkonom exekúcie... Tvrdíme, že postup všeobecného súdu v konaní... ako aj samotné rozhodnutie tohto súdu, nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37 - z ktorého zjavne súd vychádzal;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymożenie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom - JUDr. R. K. “.

Sťažovateľka namieta tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože „Všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1. Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“.

Sťažovateľka namieta aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru tvrdiac, že „aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a

rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“.

Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach ďalej uvádza, že „vzhľadom k skutočnosti, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu Okresného súdu Kežmarok odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka vo svojich sťažnostiach žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie základného práva „na súdnu ochranu“ podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva „na spravodlivý súdny proces“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu. Sťažovateľka tiež žiada vysloviť v náleze porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu „pre porušenie všeobecného zákazu diskriminácie“. Sťažovateľka ďalej žiada vysloviť v náleze porušenie základného práva „vlastniť majetok“ podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva „na pokojné užívanie majetku“ podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu. Sťažovateľka v nadväznosti na to žiada nálezom zrušiť napadnuté uznesenia okresného súdu a vrátiť vec na ďalšie konanie a v každom označenom konaní priznať finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € za porušenie označených práv a takisto priznať náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu. Sťažovateľka ďalej namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 3618/2012 až sp. zn. Rvp 3638/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu

Predmetom sťažností je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a jeho napadnutými uzneseniami. V obsahu označených práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnemu problému nastolenému v sťažnosti sťažovateľky, ktorý spočíva v tom, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcie (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania v tomto prípade na strane oprávnenej), považoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.

Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

Podľa § 4 Exekučného poriadku činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

Podľa § 5 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (odsek 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (odsek 2).

Podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku len čo sa exekútor dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to bezodkladne súdu...

Podľa § 30 ods. 4 Exekučného poriadku účastníci exekučného konania majú právo vyjadriť sa o osobe exekútora.

Podľa § 30 ods. 5 Exekučného poriadku účastník môže uplatniť námietku zaujatosti u exekútora najneskôr do piatich dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie alebo do piatich dní od dňa, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je exekútor vylúčený...

Podľa § 30 ods. 6 Exekučného poriadku v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť exekútor vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o tomto dôvode dozvedel.

Okresný súd v odôvodneniach označených uznesení okrem iného uviedol, že „*Pod vyššie uvedenou spisovou značkou sa na Okresnom súde Kežmarok vedie exekučné konanie, v ktorom na vykonanie exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr. R. K.*

V priebehu konania súdny exekútor oznámil skutočnosti, pre ktoré by mohol byť vylúčený z vykonávania exekúcie plniac si tak svoju povinnosť vyplývajúcu z ust. § 30 ods. 3 Exekučného poriadku a prihliadajúc na obsah Nálezu Ústavného súdu SR z 13. 04. 2011 pod sp. zn. III ÚS 322/2010...

Súdny exekútor oznámil, že pred začiatkom výkonu exekučnej činnosti pôsobil ako radový zamestnanec v obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vystupujúcej v tomto exekučnom konaní v právnom postavení oprávneného.

Podľa § 3 EP exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

Podľa § 4 EP činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva, alebo Členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva, alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

Podľa § 5 EP v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (ods. 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (ods. 2).

Nezlučiteľnosť činnosti súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí, bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho neustrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania.

Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v prejednávanej veci oprávneného) je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu (II. časť odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 322/2010)...

V zmysle posledne citovaného zákonného ustanovenia, rešpektujúc právny názor Ústavného súdu SR. podľa ktorého všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania, dospel súd k záveru, že v prejednávanej exekučnej veci sú splnené zákonné podmienky pre vylúčenie súdneho exekútora JUDr. R. K. z vykonávania tejto exekúcie.“.

Ústavný súd sa stotožňuje s tým, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu (obdobne rozhodoval ústavný súd o tomto právnom probléme v porovnateľných veciach sp. zn. II. ÚS 3/2012, I. ÚS 113/2012, I. ÚS 137/2012 a II. ÚS 592/2011). Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku).

S odkazom na citovanú právnu úpravu tak nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Uvedené je konštruované v súlade so zásadou, ku ktorej dospel v rámci svojej rozhodovacej praxe Európsky súd pre ľudské práva, a to, že „spravodlivosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná“ (rozhodnutie *Delcourt v. Belgicko*, Publication of the European Court of Human Rights, Series A, č. 11, s. 17, § 31).

Vzhľadom na uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu ani právne závery okresného súdu vyjadrené v označených uzneseniach považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom označených uznesení okresného súdu konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

Okresný súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď označenými uzneseniami rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z dôvodu, že mal preukázanú pochybnosť o jeho nezaujatosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami okresného súdu a predchádzajúcim postupom okresného súdu v označených konaniach a základným právom sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť po prijatí sťažností na ďalšie konanie vysloviť porušenie ňou označených práv. Základné právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru

nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery okresného súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

V súvislosti so sťažovateľským prejavom nespokojnosti s napadnutými uzneseniami okresného súdu ústavný súd ďalej konštatuje, že obsahom práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu

Predmetom sťažností je aj namietané porušenie základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení okresného súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení okresného súdu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by nimi mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami okresného súdu a právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu nie je príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto vzhľadom na uvedené pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažností odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu

Sťažovateľka tiež namietala porušenie „základného práva“ podľa čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu. Sťažovateľka túto námietku formulovala ako „všeobecný zákaz diskriminácie“ a z dôvodu jeho porušenia žiadala vysloviť porušenie tohto článku ústavy a dohovoru.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa názoru ústavného súdu medzi úpravou čl. 12 ods. 2 ústavy a úpravou čl. 14 dohovoru nemožno vidieť zásadnú obsahovú odlišnosť. Oba uvedené články (ústavy a dohovoru) upravujú zákaz diskriminácie.

Ustanovenie čl. 12 ods. 2 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Uvedené ustanovenie ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak neboli porušené základné práva a slobody sťažovateľky, nie je potrebné deklarovať ani porušenie tohto ustanovenia ústavy (IV. ÚS 119/07).

Ústavný súd konštatuje, že napriek tomu, že sťažovateľka porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru v sťažnostiach odôvodnila, ústavný súd v argumentácii namietaného porušenia týchto článkov nevedel identifikovať, v čom konkrétne malo dôjsť k porušeniu zákazu diskriminácie z dôvodu „*iného postavenia*“ sťažovateľky v označených konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach poukazovala na svoje postavenie ako oprávnenej v exekučnom konaní a postavenie povinného v exekučnom konaní a v tejto súvislosti tvrdila, že došlo k odlišnému zaobchádzaniu z dôvodu „*postavenia oprávneného*“. Ústavný súd vychádzajúc však z obsahu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorá by signalizovala možnosť vysloviť porušenie týchto článkov po prijatí sťažností na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto vzhľadom na uvedené pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažností odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012